

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 4

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 1182 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-aprelda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Organizational Behavior and Leadership.....	12
Ibrokhim Gulomov	
Baliqchilikda klasterlarni tashkil etishning nazariy asoslari.....	20
Olim Murtazayev, Muydinov Olim Bekmuratovich	
Оценка состояния привлечения инвестиций в сферу туризма Узбекистана и механизмы управления	26
Арзиматов Бобирмирзо Зокирджон угли	
Biologik aktivlar buxgalteriya hisobni milliy va xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish masalalari ...	29
Axmadaliyeva Zebo Abduxalimovna	
Aholi yashash joylarida yong'in risklarini bartaraf etish xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari.....	34
Aziz Zikriyoev	
O'zbekistonda ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari.....	42
Beknaeva Shaxnoza Vladimirovna	
Mintaqaviy turizmning iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri (O'zbekiston turistik xizmatlar bozori misolida).....	47
D. B. O'roqova	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishning asosiy yo'llari.....	52
Ibrohimov Boburmirro Baxtiyor o'g'li, Sayfiddinov Sarvarbek Anvarbek o'g'li	
Sanoat korxonalarining aksiyalar bozorida faoliyati tahlili: muammolar va yechimlar	57
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
Qurilishda modernizatsiya va diversifikatsiya qilish asosida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish	65
Islamov Ozodjon	
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	69
J. K. Boymurodov	
Mamlakatda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish yo'nalishlari	74
Kadixodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
BlokchEYn texnologiyalari yordamida raqamli iqtisodiyotni o'zgartirish	79
Karabayev Rustam Zafarovich, Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida zamonaviy mehnat bozorining rivojlanishi	86
Layli Mirzayeva	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsion resurslardan samarali foydalanish mexanizmlari.....	90
Luiza Komilovna Xaydarova	
Umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik tahlilini pedAgogik metodlar yordamida amalga oshirish....	95
Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna	
O'zbekiston tarixiy shaharlarida turistik faoliyati shakllanishi va ularni boshqarishning nazariy asoslari.....	100
Meliqulov G'ayrat Abdug'afforovich	
Iqtisodiy rivojlanish va ilmiy tadqiqot rivojlanishining havo ifloslanish darajasiga ta'siri	107
Murodullayev Kamoliddin Sherzod o'g'li, Sadibekova Bibisora Djapparovna, Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
Hududlarni rivojlantirish va "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishning ekologik muammolari.....	112
Maxkamov Saidafzal Saidkamol o'g'li, Yigitaliyeva Dilnavo Mansurjon qizi	
Ekoturizm obyektining tasniflanishi va alohida xususiyatlari	118
Qodirov Azizjon Anvarovich	
Mamlakatimiz oliy ta'lim tizimida sifat menejmentidan foydalanishning konseptual asoslari	123
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Bo'lajak iqtisodchilarning kasbiy kompetensiyalari.....	127
Shukurova Marifat Xodjiakbar qizi	
Ta'limning bosqichlari va ularning inson kapitalini shakllantirishdagi ahamiyati	131
To'rayeva Hurriyat To'yqulovna	
Hududlarda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish dasturini amalga oshirishda marketingni rivojlantirish yo'llari.....	138
Xamidov O. X., Tojiyeva A. F.	
Investitsiyalar marketingining strategik aspektlari.....	145
Xodjamberdiyeva Dilnoza Bahtiyorovna	

Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit jozibadorligini oshirishga nazariy qarashlar	151
A. Bektemirov, A. A. Abdurahmonov	
Qishloq xo'jaligi raqobatbardoshligini oshirishning ilg'or xorij tajribasi	156
Abdulloev Asliddin Junaydullayevich, Ochilov Narzullo Fayzulloyevich	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	161
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Turizm sohasi uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlashda davlat va xususiy sherikchilikning o'zaro bog'liqligi tahlili	167
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
Mamlakatimizda turizm tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida marketing instrumentlari orqali samarali tizim yaratish	171
Suyunova Kamilla Baxromovna	
Qishloq xo'jaligida agrokimyo xizmatlar ko'rsatishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	175
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
Yashil iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilishni faollashtirish muammolari	180
Xomitov K. Z., Masharipova S. R.	
Considerations on the Problem of Illegal Migration and Human Trafficking	185
Azamatova Gulmira Bayirbekovna, Otarbayeva Guljan Kobeyevna	
Sustainable Development and Environmental Economics in Uzbekistan: A Focus on Carbon Pricing and Renewable Energy	188
Muhammadiyev Po'latjon Ilhomjon o'g'li, Urganbayeva Dilnoza Toxtasinovna	
The use of Digital Technologies in the Provision Of Utilities to the Population	194
Mamanazarov Oybek Shomurodovich, Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Alijonov Jamshid Alijon o'g'li	
The Current State of the Digital Economy in the Agrarian Sphere: Problems and Solutions	198
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Behavioral Theory of the Firm	203
Egamberdieva Oydin Abror qizi	
The Role of Information Technologies in Increasing the Capitalization of Commercial Banks	209
Egamova Makhfurat Esanovna	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	213
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Совершенствование методологии экспертизы инвестиционных проектов	218
Бекимбетова Гулнора Маратовна	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли	225
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Меры по снижению доли теневой экономики в стране	230
Махмудова Юлдузхон Бахромжон кизи, Сафаров Гиёсиддин Абдуллаевич ўғли	
Формирование национальной инновационной системы – одна из приоритетных задач повышения конкурентоспособности Республики Узбекистан	234
Н. М. Махмудов, А. А. Алиев, З. А. Мирзоев	
Мониторинг и анализ современного состояния и развития промышленности в Узбекистане	239
Назарова Раъно Рустамовна, Исмоилова Малика Дилшодовна	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	245
Раупов Жамшид Рашидович	
Роль применения ключевых показателей эффективности труда на предприятиях	251
Рахматуллаева Шахноза Хамидовна	
Влияние цифровой трансформации на инвестиционную привлекательность Узбекистана	257
Саиткамолов Мухаммадхожа Сабирходжа угли, Маркабаева Жансая Айбек кызы	
Организация и координация методической помощи при управлении педагогическими кадрами	263
Хакимова Майя Юрьевна	
Интеграция узбекистана в мировое экономическое содружество путем унификации бухгалтерского учета на основе МСФО	268
Зарипова Саёхат Зафаровна	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari	273
Abduqodirova Ozoda Anvarjon qizi	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlarning joriy tahlili	278
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	

Globallashuv sharoitida mamlakatimizda sug'urta bozorini raqamlashtirishning ahamiyati	284
Anvarova Z.	
The Role of Parents and Teachers in Promoting a Healthy Lifestyle in Children	288
Axtamov Djamshed Baxromovich	
A Study of the Importance of Green Economy in Uzbekistan Sustainable Economic Development and its Measurement Indicators in Relation to Environment	293
Ataniyazova Maksuda Baltayevna, Tairova Zarnigor Mammad qizi	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	298
Avazov Ilxom Ravshanovich	
Foydani soliqqa tortish obyekti sifatidagi iqtisodiy tarkibi.....	303
Axrоров Zarif Oripovich	
Surxondaryo viloyatida aholining uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasini tahlili.....	311
Ibragimov Qobil To'xtamishovich	
Review of Methodological Approaches to Enterprises Financial Condition Analysis.....	316
Ismailova Maxbuba Mirxalilovna	
Innovatsion rivojlanish sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini tasniflanishining nazariy va ilmiy asoslari.....	321
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Korxonalarda benchmarking strategiyalarini qo'llashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari.....	327
Narziyeva Dilafiruz Muxtorovna	
Davlat budjetining soliqsiz daromadlari shakllanishini takomillashtirish yo'llari.....	332
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishi korxonalarining rivojlanish holati tahlili.....	336
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlar talablari asosida tuzish.	341
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Raqamlashtirish sharoitida qo'shma korxonasi faoliyatining tahlili.....	345
Rashidov Jamshid Xamidovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishida oilaviy tadbirkorlikning o'rni.....	350
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Saloxiddinov Zuxriddin Nuriddin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatishning ilmiy asoslari.....	354
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya sohasini rivojlantirish ilmiy asoslari.....	358
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy masalalari	362
Turg'unov Saloxiddin Jamol o'g'li, Mirzayeva Mohidil Vohidovna	
Zamonaviy sharoitlarda korxonalarining moliyaviy baqarorligini yaxshilash masalalari	368
Usmanova Guljahon Ulug'bek qizi	
Franshizalarni jalb qilishda davlat boshqaruvi tizimida marketing tadqiqotlarining ahamiyati	373
Xodjayev Anvar Rasulovich	
Transport Decarbonization Strategy	379
Yarashova Vasila Kamalovna, Muradov Bekzod Xidirnazar ugli	
Temir yo'l transportida ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish	384
Yermatova Dilnoza Axbadjonovna	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	389
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi.....	392
Abdulaziz Abdumominovich Matro'ziyev	
Issiqlik ta'minoti xizmatlari sifatiga ta'sir etuvchi omillar va ularni baholash	396
Abdulaziz Abdumominovich Matro'ziyev	
Jismoniy shaxslarning mol-mulkiga soliq solishni takomillashtirish.....	401
Abdullayev Zafarjon Alijonovich, Zaydullayev Abduhabib Boliquil o'g'li	
Sug'urta tashkilotlarida hisob siyosatini ishlab chiqishning ahamiyati.....	406
Abduraimova Maftunaxon Axbatovna	
Bank risklarini boshqarishning xalqaro tajribalari.....	411
Abdurasulov Jaxongir Abduvaliyevich	
Tadbirkorlik subyektlari ijtimoiy ma'sulligini ta'minlash mexanizmining amal qilish darajasi.....	418
Bayisbayev Javlon Nurlanovich	

Qishloq aholisining qishloq xo'jaligida bilim va innovatsiyalarni o'zlashtirishiga ta'sir etuvchi omillarni iqtisodiy baholash (Samarqand viloyati misolida).....	423
Bozorova Lobar Nuralevna	
Направления совершенствования инновационных стратегий в деятельности промышленных предприятий	429
Дониерова Зухрабону Алишер кизи	
Mol-mulk solig'ining korxonalar faoliyatiga ta'siri.....	434
Qudiyarov Kishibay Ramatullayevich	
Banklar reytingini aniqlash va barqarorligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari.....	440
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini innovatsion usullar orqali boshqarishni takomillashtirish	444
Mo'minova Ma'suda Baxtiyarovna	
Auditorlik tekshiruvini dasturiy ta'minot asosida tashkil etish: muammo va yechimlar.....	449
Nazarova Kamola Sattoral qizi	
Ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirishning davlat tomonidan tartibga solish konsepsiyasi.....	455
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ahamiyati hamda uni rivojlantirish istiqbollari	462
Nurullayeva Shaxnoza, Saydullayeva Saodat	
Tijorat banklari inson kapitali samaradorligini baholashda KPI ko'rsatkichlaridan foydalanish mexanizmlari	469
Turaeva Mastura Kurbanovna	
Сущность и особенности инвестиционно-строительного процесса	473
А. Бектемиров, Б.М.Абдувалиев	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarishning dolzarb masalalari.....	480
Saidov Hayotjon Raxmatulloyevich	
Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish.....	484
Sa'dullayeva Asaxon Muzaffarovna	
Ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarining raqobatbardoshlikni baholash usullari	487
Abdulloyev Asliddin Junaydullayevich, Teshayev Mirolim Djumayevich	
Tadbirkorlik subyektlarida soliq yukini optimallashtirish mexanizmi	492
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	
Davlat sektorida ichki audit tadbirlarini umumiy rejalashtirish	497
Xamidova Z. U.	
Aholi moliyaviy savodxonligini oshirish va uning ahamiyati	503
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
Kambag'allikni qisqartirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	507
Xudoyberdiyev Jamshid Juraboy o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida buxgalteriya hisobi va ichki auditni takomillashtirish.....	513
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sug'urta xizmatlari.....	518
Shodmonova Odina G'ofur qizi	
Fuqarolar davlat pensiya ta'minoti tizimining amaldagi holati tahlili.....	522
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	
Aholiga bank xizmatlari ko'rsatishning ijtimoiy ahamiyati	527
Eldor Uskanov	
Innovatsion boshqaruvning ilg'or xorijiy tajribalari	532
Yusupova Jamila Karamatdinovna	
Neft-gaz korxonalari moliyaviy-iqtisodiy faoliyati natijalari tahlili ("O'ZBEKNEFTGAZ" AJ misolida)	536
Umurzoqov Jamoliddin Sherbekovich	
Korxonalarda savdo marketing faoliyati samaradorligini baholash.....	543
Sobirov Azizbek Avzbekovich	
Moliyaviy firibgarliklarga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	550
Gadaev Ismat Yadgarovich	
Hududlarda islom iqtisodiyoti tamoyillari asosida amalga oshirilgan investitsion loyihalar: to'siqlar va yechimlar	553
Irgasheva Gulbahor Sodiqovna	

O'zbekistonda investitsiyalardan samarali foydalanish asosida oziq-ovqat sanoati samaradorligini oshirish yo'llari	556
Kobilova Nasiba Xurramovna	
Foreign Economic Relations as a Factor of Effective Functioning of the Economy	563
Bakhodurova Sulkhiya Azizkhodjaevna, Li Marina Rudolfovna, Mukhtarova Donata Ravshanbekovna, Romashkin Roman Anatolyevich	
Modern Approaches to the Organization and Development of the Consumer Services Market	568
Musyeva Shoirazimovna	
Ishlab chiqarish siklini qisqartirishning iqtisodiy samaradorligi.....	572
Odina Nabiyeva Tuychiyeva, Nazarova Latofat Toirjon qizi	
Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing strategiyasini amalga oshirish.....	577
Rashidova Xadicha Tursunalievna	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida bank faoliyatini iqtisodiy-matematik modellashtirish yo'llari	583
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Korporativ boshqaruv amaliyoti bo'yicha hisobot tuzish bo'yicha xorijiy tajriba	588
Tashmatov Rustam Xusanovich	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	594
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Iqtisodiyotda turizm o'rnini statistik baholash uslubiyoti.....	597
Zilola Jumanova	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	604
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Блокчейн-технология и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана.....	609
Кадиров Алишер Исмаилович	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	613
Раупов Жамшид Рашидович	
O'zbekistonda zamonaviy kabel va sim mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyatiga nazar	619
Rashidova Odina Olimjon qizi	
Современные тенденции развития валютных отношений в Узбекистане	624
Камалов Камолатдин Кахрамонович	
Sug'urta sohasining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni.....	628
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi va undan O'zbekistonda foydalanish yo'nalishlari	632
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Modeling the Stackelberg strategy in a linear model (linear city) Hotelling.....	637
Musayeva Shaira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
Mulkning kapitallashuvi darajasini iqtisodiy jihatdan amalga oshirish samaradorligini baholash uslublari.....	646
Norboyev Odil Abrayevich	
Tijorat banklarining kredit portfelini amaliy holati va ekonometrik tahlillari: atb "Aloqabank" misolida.....	651
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeva	
O'zbekistonda "yashil iqtisodiyot" muhitida kreditlash va moliyalashtirish imkoniyatlari	656
Taxir Urkinbayev	
Budjet tashkilotlarida ichki nazorat tizimini tashkil qilishning xususiyatlari.....	660
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification	665
Uktamova Nozima Narzulla kizi	
Sanoat taraqqiyotida ishlab chiqarish korxonalarini ustuvor rivojlantirish istiqbollari	669
Yadgarov Akram Akbarovich	
Анализ деятельности коммерческих банков Узбекистана по кредитованию физических лиц.....	675
Базарова Нигора Равшановна	
Mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning innovatsion jarayonlarga ta'sirini baholash.....	686
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	691
Kuziyeva Nargiza Ramzanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Tashqi mehnat migratsiyasi.....	696
O. N. Djurayev	

Raqamli iqtisodiyotda sanoat tarmog'ining davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishini baholash	701
Otaboyeva Dildora	
Nobank kredit tashkilotlarining moliyaviy xizmatlari sifatini oshirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi	707
Raimov Xurshid Muxtorovich	
Tijorat banklarida moliyaviy injiniringni qo'llash istiqbollari	713
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekiston Respublikasi moliya bozorida tijorat banklari faoliyati: muammo va yechimlar	718
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboevich, Jumaev Islombek Akram o'g'li	
Agrar ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish yo'llari	725
Boltayev Nurali Shiramatovich, Beglayev Uchqun Xurramovich, Abdiyev Izzat Risqiboyevich	
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari	733
Davranov Iskandar Jumayevich	
Iqtisodiy konsentratsiyalarni tartibga solish va nazorat qilishni takomillashtirish	740
Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	
Role of Private and Public Kindergartens in Early Childhood Development	746
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
"Yashil" enegriya quvvatlarini barpo etish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash asosi sifatida	751
Muminova Elnoraxon Abduraimovna, Umarova Dilnoza Oybek qizi	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda CVP-tahlilni tashkil etishning muammoli jihatlarini	756
Qlichev Baxtiyor Pardayevich	
Korxonada likvidlik riskini minimallashtirish orqali uning moliyaviy barqarorligini saqlab qolish	761
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Развитие международных торгово-экономических связей Республики Узбекистан	768
Ким Татьяна Валерьевна, Гофуржонова Шахрибону Бахромжон кизи	
Kapital qurilishni boshqarish samaradorligini oshirishning dolzarb masalalari	776
A. Bektemirov, M. U. Sarimsoqov	
O'zbekiston mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish	782
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Bahromov Shahzod Fazliddinovich	
Роль имиджа в улучшении инвестиционной привлекательности высших учебных заведений	789
Жанзаков Бекзот, Жонузиков Мирзабек	
Innovatsion kichik tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha xorij tajribasi va uni mamlakat iqtisodiyotida qo'llash imkoniyati	797
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Eshqulova Dilorom Abduravupovna	
Перспективы развития банковского сектора в Узбекистане для иностранных туристов	804
Муминов Шахзод Низомидинович, Каримова Азиза Махмадризоевна	
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantirishning konseptual asoslari	808
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Qishloq xo'jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribalar va ulardan respublikamizda samarali foydalanish yo'llari	816
Ishniyazov Baxrom Normamatovich	
Turistik xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari va marketing tadqiqotlari	821
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna	
Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi: asosiy muammolar va rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari	825
Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari	834
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Kriptovalyuta va blokcheyn tadqiqotlari: tendensiyalar va istiqbollari	837
Berdiqulov Jurabek	
Bank risklarni monitoring qilish tizimini takomillashtirish	839
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
O'zbekiston hududlariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda ko'p qavatli "yashil" fermer xo'jaliklarini tashkil etishning ahamiyati	845
Turdimuratova Aziza Alisherovna	
Surxondaryo viloyatining mahalliy budjet daromadlarini oshirish yo'llari va uni arima modeli asosida prognozlash	848
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	

Qishloq xo'jaligi tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotidagi o'rni va undagi tarkibiy o'zgarishlarni statistik baholash.....	858
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	865
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Turizm bozorini rivojlantirishda mehnat bozorining tutgan o'rni va ahamiyati	874
Berdikulova Iroda Rayimqulovna, Berdikulov Jurabek	
Проблемы расчета определения и планирования прибыли предприятий в условиях модернизации экономики	878
Алиева С. С.	
Роль применения информационных технологий "BLOCKCHAIN" в совершенствовании системы бухгалтерского учета Республики Узбекистан.....	883
Холбеков Расул Олимович	
Sanatoriy-sog'lomlashtirish muassasasida ichki audit qanday amalga oshiriladi: usullari	888
Shafkarov Faxriddin Xudayberdievich	
Tashqi savdo operatsiyalarining yagona elektron axborot tizimida umidsiz qarzdorlik masalasi	894
Tashmuxejmedov Dilmirod Mirabzalovich	
Принципы формирования отчета о финансовых результатах в национальной и зарубежной практике.....	899
Эргашева Шахло Тургуновна	
Xalqaro raqamli integratsiyaning O'zbekiston an'anaviy banklarning raqobat muhitiga ta'siri	909
Abdujabbarov Abdurasul Abdurashid o'g'li	
O'zbekistonda turizm sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish: muammolar va strategiyalar.....	917
Eshmurodov Rustam Sayfiddin o'g'li	
Yoshlar turizmini rivojlantirishda ommaviy va alternativ turizmning o'rni hamda volontyorlikning xususiyatlari.....	920
Allayor Norboyev Ismoilovich	
Parrandachilik statistikasi ko'rsatkichlar tizimini shakllantirishning nazariy asoslari.....	924
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Iqtisodiyotda kambag'allik darajasini qisqartirishda moliya bozori instrumentlaridan foydalanish imkoniyatlari.....	929
Shaxnoza Qobilova	
Sohibqiron Amir Temur va Adam Smitning soliqlarga bo'lgan qarashlarining xususiyatlari to'g'risidagi fikrlar	934
Alimov Iloxomjon Ikromovich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy bank xizmatlarinin rivojlantirish istiqbollari (O'ZMILLIYBANK AJ misolida).....	940
Kadirov Laziz	
Milliy barqaror rivojlanish sohasidagi maqsad va vazifalarni amalga oshirishda iqtisodiy indikatorlar tahlili .	943
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
The Role of Artificial Intelligence in Digital Transformation.....	947
Raimjonova Madina Asrarovna	
Tadbirkorlikda innovatsion faoliyatni moliyalashtirish masalalari	951
Otaxanov Sardorbek Maxammadali o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati samarasini oshirishda iqtisodiyotni rivojlantirishning strategik yo'nalishlari	954
I. M. Kamoliddinov, Sodiqov Maqsudjon Abdulolimovich	
Tadbirkorlik subyektlarini soliq mexanizmi orqali rivojlantirish masalalari.....	957
Akbarov Akramjon Ibroximjonovich	
Yashil investitsiya samaradorligini oshirish masalalari.....	961
Ibrohimov Muhammadjon Abdullajanovich	
Yengil sanoat korxonalarini rivojlantirish va eksport imkoniyatlarini oshirish yo'llari	964
K. M. Umarmuklov	
"Yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishda tadbirkorlik faoliyati va uning hissasini oshirish masalalari	968
G. T. Mamajanova	
Kichik biznes faoliyatini qo'llab-quvvatlashda mahalliy boshqaruv bilan mushtarak jihatlarining o'ziga xos xususiyatlari	972
Ubaydullayev Akmal Tulkinboyevich	

Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashning tashkiliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalari.....	978
Tursunov Abdulla Qoraboshevich	
Институциональные концепции устойчивого развития в рамках стратегического управления экономикой региона.....	982
Сеитова Лейла Пулатовна	
Hududlarda turistik destinatsiyalarni majmuaviy rivojlantirishda raqobatbardoshlik strategiyasini takomillashtirish istiqbollari.....	990
Mirzayev Abdullajon Topilovich	
Современное состояние развитие системы железнодорожного транспорта.....	994
Саримсакова Малохат Хикматуллаевна	
Relevance of Benchmarking in Industrial Enterprises.....	997
Uktamjonova Zulayxo Anvarjon qizi	
Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashning tashkiliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalari.....	1002
Tursunov Abdulla Qoraboshevich	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida davlat xususiy sheriklik asosida byudjetdan ajratilayotgan mablag'larning holati tahlili.....	1006
Xalilova Sh. G'.	
Направления обеспечения конкурентоспособности во внешнеэкономических связях.....	1009
Ахмедов Икром Акрамович	
O'zbekistonda natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirish mexanizmini rivojlantirish.....	1023
Primova Nigora Ikrom qizi	
Kichik biznes korxonalarida B2B bozorini tizimli tashkil etishning uslubiy jihatlari.....	1030
Zakirova Gulnoza Qudratovna	
Current Trends in Agrotourism in Uzbekistan: Demand, Needs, and Motives of Agriturists.....	1034
Iroda Abdieva Gayrat kizi	
Современное состояние достойного труда специалистов транспорта в условиях цифровизации.....	1039
Абдуллаева Нигора Шамсиддиновна	
Обоснование методов оценки совершенствования конкурентоспособности предприятий легкой промышленности.....	1043
Тухтасинова Мухайё Мирзасултоновна	
Проблемные аспекты трансформации финансовой отчетности бизнеса юридических лиц.....	1049
Шин Инесса Олеговна	
Cross-Cultural Management is a Separate Field of Science and Discipline.....	1055
Umarova Zulaykho, Rakhmanova Zilola	
Tadbirkorlik subyektlarida xalqaro sifat standartlarini joriy etish tahlili.....	1058
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
O'zbekiston iqtisodiyotida kichik biznesning o'rni.....	1062
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
Iqtisodiy inqiroz davrida kredit xizmatlari bozorini davlat tomonidan tartibga solishning xorijiy modellari....	1066
Kurbonov Rustam Radjabovich	
Raqamli transformatsiya konsepsiyalari va uning ahamiyati.....	1071
Abdurahmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekistonda maktabgacha ta'lim tashkilotlarini davlat-xususiy sheriklik asosida moliyalashtirishning istiqbollari.....	1078
Xalilova Shoxsanam G'ayrat qizi	
"EIZ" hududida soliq va bojxona rejimlari uchun imtiyozlarni tahlil qilish.....	1083
Xusanov Durbek Nishonovich, Djurayeva Iroda Bahrom qizi	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligini lizing asosida moliyalashtirish istiqbollari.....	1087
Aliqulov Mehmonali Salahiddin o'g'li	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda sun'iy texnologiyalarning o'rni.....	1092
Xonova Nodira Fazliddinovna	
O'zbekistonning investitsiya muhiti jozibadorligini oshirish yo'llari.....	1097
Sotimov Yunusbek Turg'unboy o'g'li	
"Yashil" sanoat siyosatini yuritish zaruriyati: bozor nuqsonlaridan milliy xavfsizlikkacha.....	1102
Muqimov Sherali Axmadali o'g'li	
O'zbekiston to'qimachilik sanoatining hozirgi holati tahlili va rivojlantirish istiqbollari.....	1107
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	

Improving the Methodology of Econometric Analysis of the Efficiency of Financial Activity of Agricultural Agroclusters of Uzbekistan.....	1112
Ochilov Ilhom Sayitkulovich	
O'zbekistonda "Yashil" iqtisodiyotga o'tish va "Uglerod neytralligiga erishish" strategiyalarining ahamiyati	1120
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Quliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamataliyev G'ayrat Chori o'g'li, Bazarov Shodi Abdirahmonovich	
Oziq-ovqat mahsulotlari brend qiymatini oshirishda marketing strategiyalari.....	1127
Xodjiyev Ibroxim Ikramovich	
Актуальные вопросы укрепления доверия населения к банковской системы Республики Узбекистан	1133
Рузибоева Нилуфар Тулкин кизи	
Hududlarda ijtimoiy-iqtisodiy nomutanosiblikni kamaytirish uchun mintaqaviy siyosat vositalarining xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	1139
Normurodov Alibek Anvar o'g'li	
Mintaqa korxonalarining rivojlanish potensialini shakllantirishda innovatsion marketingning o'rni va mohiyati.....	1146
Axmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlantirishning ijtimoiy-iqtisodiy jihatlarini tokomillashtirish yo'llari.....	1150
Samandarova Dilfuza Mansurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida ishsizlikning iqtisodiy oqibatlari: mavjud muammolar va yechimlar.....	1157
Fatilloev Farrux Farhod o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligi tarmog'iga ta'sir qiluvchi ko'rsatkichlarning iqtisodiy-statistik tahlili.....	1162
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
Banklar tomonidan muammoli kreditlar bilan ishlash samaradorligini oshirish yo'llari ("Agrobank" ATB misolida).....	1171
Yusufov Xurshidjon Sharifovich	
Namangan viloyatida don va don mahsulotlari narxini shakllanishining bozor tadqiqoti.....	1176
Bahriddinov Jahongirbek Ravshanjon o'g'li	

HUDUDLARDA IJTIMOIY-IQTISODIY NOMUTANOSIBLIKNI KAMAYTIRISH UCHUN MINTAQAVIY SIYOSAT VOSITALARINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI

Normurodov Alibek Anvar o'g'li

Toshkent xalqaro moliyaviy boshqaruv va
texnologiyalar universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Maqolada ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasidagi nomutanosiblikni kamaytirishga qaratilgan mintaqaviy siyosat vositalarini amalga oshirishning jahon tajribasi tizimlashtirilgan. Yevropa Iqtisodiy Hamkorlik tashkilotiga a'zo davlatlar, Yevropa Ittifoqi, JST va boshqalar tajribasi o'rganildi. Ma'lum bo'lishicha, ko'pgina dunyoning yetakchi mamlakatlarida moliyaviy vositalardan asosan quyidagi iqtisodiy holatlarda foydalanish ko'p uchraydi, xususan: mamlakatning iqtisodiy mintaqasi tarkibiga kiruvchi iqtisodiy rivojlanish darajasida boshqa taraqqiy etgan hududlarga nisbatan katta tafovutlarga ega hududlarning iqtisodiy o'sishini jadalashtirish; amalda bo'lgan soliq strukturasini takomillashtirish (tegishli hududda istiqomat qilib yuqori daromad ko'ruvchi soliq subyektlaridan oshirilgan stavkalarda soliq solish yordamida kam daromadli shaxslardan soliq yukini qisqartirish), mahalliy va xorijiy investitsion loyihalarni jalb qilish; tovar va xizmatlar ishlab chiqarish potentsialini yuksaltirish; mahalliy aholining uy-joy va ijtimoiy faravonligi uchun zarur hisoblangan sharoitlarini tubdan yaxshilash, hududda mavjud mehnat resurslarini ish bilan bandlik darajasi oshirish va hokazo. Integratsiya ittifoqlariga a'zo ko'plab davlatlarda bunday chora-tadbirlarning samaradorligi ancha yuqori. Iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasidagi mavjud nomutanosibliklarni kamaytirishning nomoliyaviy vositalari ham muhim va dolzarb ekanligi qayd etildi.

Kalit so'zlar: tengsizlik, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish, fazoviy rivojlanish, mintaqaviy siyosat, integratsiya birlashmalari, jahon tajribasi.

Abstract: The article analyzes the global experience of applying regional policy instruments to lessen the gap in socio-economic development levels. The study examined the experiences of member states inside the European Union, the WTO, and the European Economic Cooperation Organization. It was found that financial instruments are primarily used to: improve the tax system (by raising the rates of the wealthiest citizens and lowering those of citizens with low nominal incomes), attract investment, implement production potential, improve housing and social conditions for the populace, create jobs, and so on. They also speed up the economic growth of economically underdeveloped regions within countries. The efficacy of these methods is very high in several integration union member countries. It was mentioned that non-financial strategies are as significant and pertinent for promoting economic expansion and narrowing the gaps in socioeconomic development levels currently in place.

Key words: inequality, socio-economic development, spatial development, regional policy, integration associations, world experience.

Аннотация: В статье систематизирован мировой опыт реализации инструментов региональной политики, направленных на снижение неравенства в уровне социально-экономического развития. Изучен опыт государств-членов Организации Европейского экономического сотрудничества, Евросоюза, ВТО и других. Известно, что в большинстве ведущих стран мира использование финансовых инструментов распространено в следующих экономических ситуациях, в частности: ускорение экономического роста регионов с большими различиями в уровне экономического развития экономического региона страны по сравнению с другими развитыми регионами; совершенствование действующей налоговой структуры (снижение налоговой нагрузки на малообеспеченных физических лиц за счет налогообложения высокодоходных субъектов налогообложения, проживающих на соответствующей территории, по повышенным ставкам), привлечение местных и иностранных инвестиционных проектов, повысить производственный потенциал товаров и услуг; коренное улучшение жилищных и социальных условий местного населения; повышение уровня занятости имеющихся трудовых ресурсов в районе и т.д. Во многих странах, являющихся членами интеграционных объединений, эффективность таких мер очень высока. Было отмечено, что нефинансовые средства стимулирования экономического роста и сокращения существующих диспропорций в уровне социально-экономического развития также важны и актуальны.

Ключевые слова: неравенство, социально-экономическое развитие, пространственное развитие, региональная политика, интеграционные объединения, мировой опыт.

KIRISH

Zamonaviy globallashuv va integratsiya jarayonlari davlatlararo miqyosda iqtisodiy rivojlanishni boshqarishning samarali mexanizmlarini shakllantirish uchun yangi shart-sharoitlarni, shu jumladan, bir tomondan, o'zaro bog'liq bo'lgan va ikkinchi tomondan, bir-biriga qarama-qarshi tendentsiyalarni (masalan, xalqaro mehnat taqsimoti va kooperatsiyasining kuchayishi natijasida milliy iqtisodiyotlarning o'zaro bog'liqligi kuchayishi, mintaqaviy iqtisodiy integratsiya natijasida ijobiy ta'sirlarning teng taqsimlanmaganligi va boshqalar) baholash imkonini beradi [1].

Ta'kidlash joizki, ushbu tendentsiyalarning hajmi va tezligining o'ziyiq jahon iqtisodiy tendentsiyalarining notekis rivojlanishidan dalolat beradi. Buning sababi shundaki, turli ijtimoiy-iqtisodiy tizimlar bir bosqichda bir-biriga yaqinlashadi, chunki ularda moslashuvchan mexanizmlar mavjud emas, o'zaro manfaatli hamkorlik esa bir-biridan ajralish jarayoni hisoblanadi. Shu bilan birga, savdo guruhlar va ittifoqlarining geosiyosiy va geoiqtisodiy manfaatlarini o'zgartirish ularning mavjudligi va rivojlanishining hayotiyliigi va strategik maqsadga muvofiqligi uchun jiddiy sinovdan o'tmoqda. Masalan, Yevrosiyo iqtisodiy integratsiyasining strategik maqsadlari a'zo davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy, texnologik, ixtirochilik va ekologik rivojlanish darajalarini standartlashtirishga intiladi. Sanoat tarmog'ida ishlab chiqarish miqdorini oshirish, savdo kooperatsiyasi, energetika va boshqalar sohasidagi iqtisodiy siyosatning maqsad va ustuvor yo'nalishlarini birlashtirish yuzasidan hamkorlikdagi sa'y-harakatlarni amalga oshirish bo'yicha yetarlicha muvaffaqiyatli tajribaga qaramay, bunday o'zaro hamkorlikning samaradorligi bir qator o'zaro ta'sir qiluvchi tashqi va ichki omillar (geosiyosiy sharoitlar; iqtisodiy rivojlanish darajasi; infratuzilmani rivojlantirish holati va imkoniyatlari, jumladan, innovatsiyalar; ichki va tashqi savdo bozorlarida raqobatbardoshlik; moliyaviy resurslarni jalb qilish shartlari va boshqalar) bilan cheklanib qolmoqda.

Umuman olganda, bizning fikrimizcha, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish quyidagilarga yo'naltirilishi kerak:

- sanoat jarayoniga yangi, ilgari foydalanilmagan resurslarni jalb qilish yoki mavjudlarini yanada chuqurroq va foydaliroq ishlatish imkonini beradigan ilg'or texnologiyalarni yaratish va qo'llash;
- ishlab chiqarish hajmi va miqyosini oshirish, mamlakatlar ichida kapital bozorini yanada jamlash, ilg'or ilmiy tadqiqotlar va texnologiyalarga sarmoya kiritishga ruxsat berish va inson resurslarini taqsimlash;
- P. Krugman tasnifi [2] bo'yicha inson kapitalining muhim "ikkinchi tabiat" omili sifatida rivojlanishi.

JSTga a'zo bo'lgan postsovet mamlakatlarida ko'pchilik a'zo mamlakatlarda (Latviya, Estoniya, Litva va boshqalar) [3] ijtimoiy yordam dasturlarini birlashtirish va ishsiz bandlikni qo'llab-quvvatlash va aholi o'rtasidagi daromadlar tengsizligini tugatish uchun ijtimoiy sektorni qayta qurish orqali mintaqaviy siyosat birinchi navbatda iqtisodiy nomutanosiblik va daromadlar nomutanosibligini qisqartirishga qaratilgan.

Yevropa Ittifoqiga a'zo davlatlar uchun ma'lum parametrlar bo'yicha keng qamrovli qiyosiy ma'lumotlar bazasini yaratish, siyosatlarning ta'sirini baholash uchun yangi dalillarga asoslangan va miqdoriy yechimlarni ishlab chiqishga hissa qo'shish uchun "Yevropa hududiy rejalashtirish observatoriyasi tarmog'i" yaratildi, unda zarur ma'lumotlar mavjud. Mintaqaviy rivojlanishni metodik tekshirish uchun uchta daraja ajratiladi: Yevropa, milliy (yoki mamlakat) va mintaqaviy. Ko'p markazli shahar tuzilmasini yaratish, shahar va qishloq o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash, innovatsion va qulay makonlarni taklif qilish, ekologik va demografik muammolarni hal qilish kabi dolzarb masalalar ko'rib chiqildi. Yevropa Ittifoqiga a'zo davlatlarning aqlli, barqaror va inkluziv kengayishi "Yevropa – 2030" rejasida yaratilgan 2030-yilgacha bo'lgan Yevropa Ittifoqi hududiy kun tartibining asosiy maqsadi hisoblanadi. Hujjatning maqsadi – barcha aholi va tadbirkorlik subyektlariga, qayerda bo'lishidan qat'i nazar, o'z salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish uchun teng imkoniyat berish orqali hududlarni tinch, oqilona, samarali va barqaror rivojlantirish bo'yicha ko'rsatmalar to'plami – hududiy birdamlikni ta'minlashdan iborat. Bu Yevropa Ittifoqining turli hududlari o'rtasida barcha hududiy darajalarda doimiy hamkorlik va integratsiyani talab qiladi [4].

Yevropa mintaqaviy taraqqiyot jamg'armasi (ERDF)[5], Birlashish jamg'armasi (CF) va Yevropa ijtimoiy jamg'armasi (ESF) [6] Yevropa Ittifoqiga a'zo davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi nomutanosiblikni kamaytirishga qaratilgan mintaqaviy moliyalashtirish mexanizmlaridir. 2021–2027-yillar oralig'ida jamg'armalarning umumiy byudjeti taxminan € 226,05 milliard yevroni tashkil qiladi. Tarkibiy moliyalashtirishdan tashqari, Yevropa Ittifoqi tengsizliklarni yumshatish uchun "yumshoq" strategiyalarni qo'llaydi. Strategik rejalashtirish hujjatlarini tayyorlashda a'zo davlatlar o'z davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi mo'tadil farqlarga olib keladigan chora-tadbirlarni hisobga olishlari tavsiya etiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Xorijiy mamlakatlarda iqtisodiyotning mintaqashunoslik sohasida ilmiy tadqiqot olib borgan R. Kapell, U. Fretesi, V. Kokren, J. Put, R. Xarris kabi olimlar hududlarni kompleks va mutanosib rivojlantirish va uni tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirishga yo'naltirilgan o'zlarining ilmiy izlanishlarini olib borishgan.

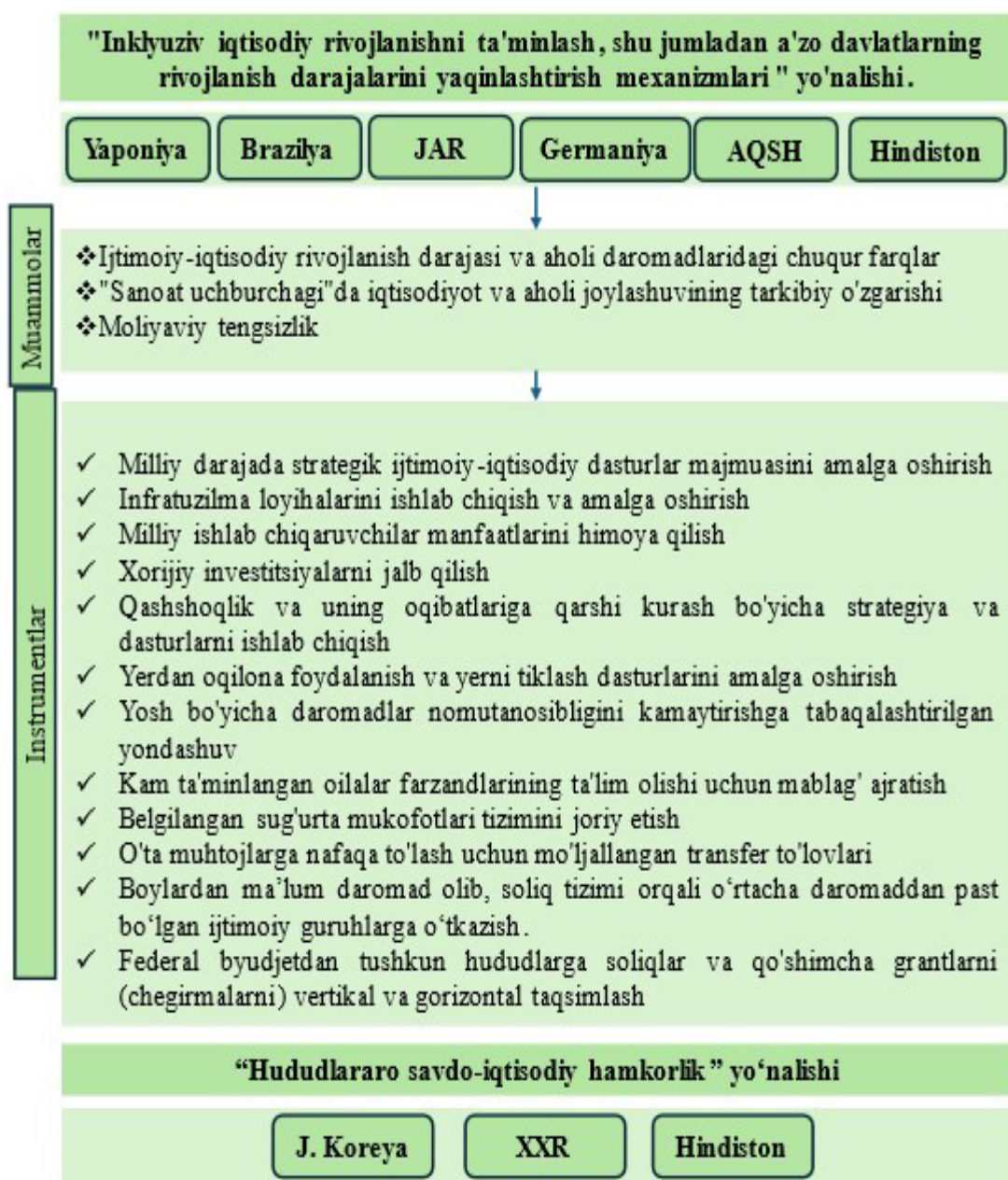

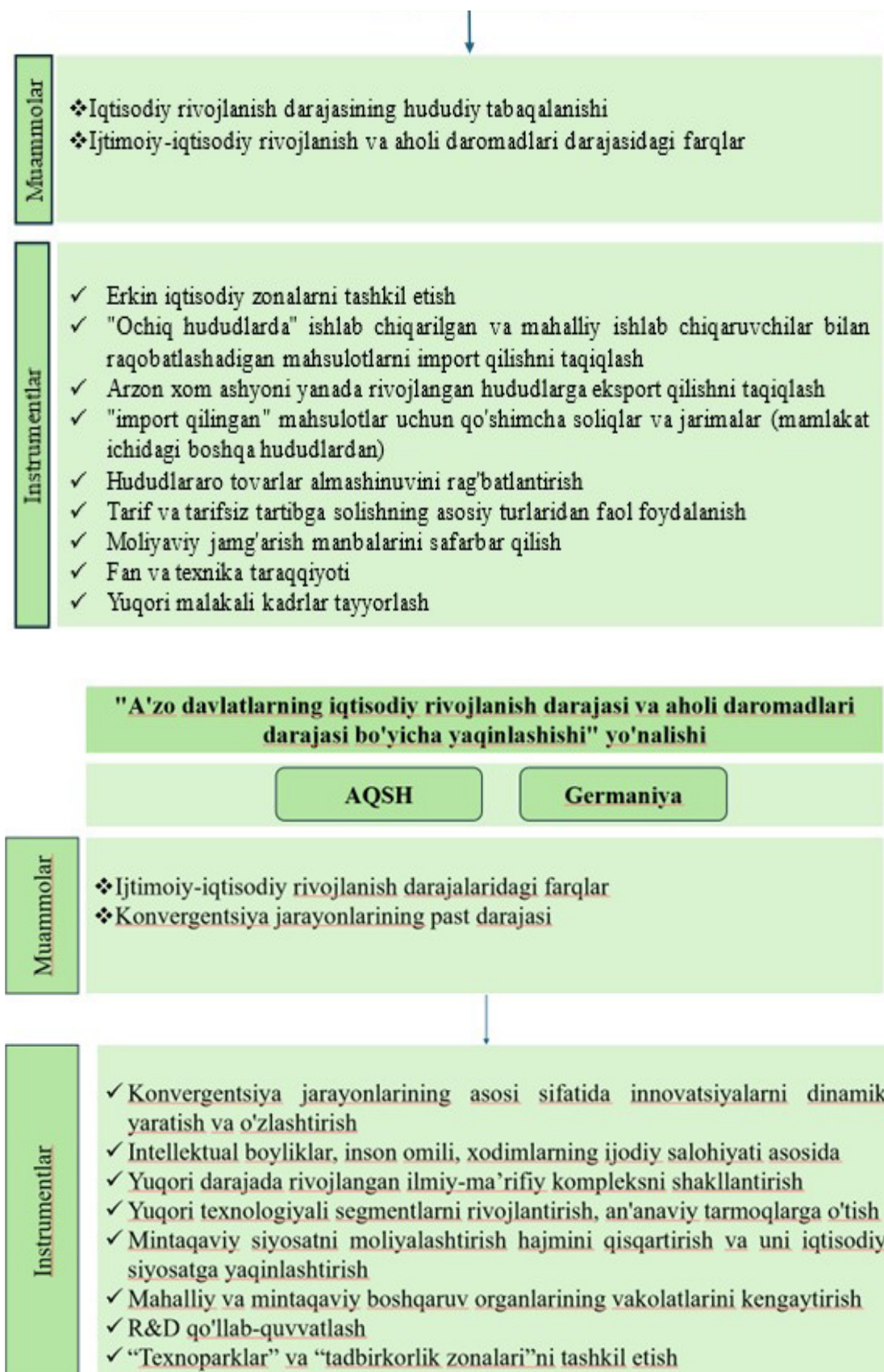
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Amaldagi material tadqiqot yo'nalishiga mos keladi. Tadqiqot davomida analitik, iqtisodiy-statistik, taqqoslash, tarkibiy-mantiqiy kabi usullardan foydalanildi. Hozirgi vaqtda O'zbekistonning hududiy makonida zamonaviy iqtisodiy sharoitlarni tavsiflovchi hududiy obyektlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi mintaqalararo tafovutning kuchayishi natijasida notekis rivojlanish kuzatilmoqda. Shu ma'noda ko'pchilik hududiy birliklar rivojlanishning nomutanosibligi tufayli yanada samaraliroq rivojlanishda qiynaladi, bu ham ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni sekinlashtiradi, bu esa ishlab chiqarishning pasayishiga, ishsizlikning ko'payishiga, uy xo'jaliklari daromadlarining pasayishiga olib keladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Hududiy o'sishni tartibga solishda Yevropa Ittifoqini tashkil etuvchi davlatlar orasida ekologik, iqtisodiy, texnologik va ijtimoiy sohalarida sodir bo'layotgan ko'plab jarayonlarni chuqur tushunishga tayanish odatiy holdir. Hududiy rejalashtirish hujjatlarini yaratish va ko'rib chiqishda turli sohalar va ijtimoiy kelib chiqishi ishtirokchilari qanchalik ko'p bo'lsa, loyihalar muvaffaqiyatli amalga oshirilishi ehtimoli shunchalik yuqori bo'ladi ^[7]. Shuning uchun mintaqaviy rejalashtirish tizimlari interaktiv, shaffof va gorizontaal va vertikal aloqalarni o'z ichiga oladi ^[8].

1-rasm: Mintaqalarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi nomutanosiblikni kamaytirishga qaratilgan mintaqaviy siyosat vositalarini amalga oshirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi¹

1 Manba: muallif ishlanmasi.

Mintaqaviy integratsiya birlashmalarini tashkil etuvchi mamlakatlarning ilg'or global tajribalaridan foydalanish mintaqaviy infratuzilmaning o'sishini rag'batlantirish, hamkorlik jarayonlarini kuchaytirish, xalqaro miqyosda savdo hajmini oshirish va tizimli muammolarni hal qilish orqali ijtimoiy-iqtisodiy tafovutlarni kamaytirishga yordam berishi kerak. Masalan, OIEga a'zo davlatlari iqtisodiyot tarmoqlarining o'sishiga ko'maklashish maqsadida fan, texnologiya, innovatsiyalar, iqtisod va boshqa sohalarda hamkorlik tashabbuslarini ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha birgalikda ishlamoqda. Shunday qilib, raqobatbardoshlikni oshirish va oziq-ovqat xavfsizligini kafolatlash a'zo davlatlarning agrosanoat majmuasi tovarlari uchun barqaror va muvozanatli bozorni yaratish doirasidagi integratsiya jarayonlarining maqsadi hisoblanadi.

Masalan, 2013-yilda Bojxona ittifoqi va Yagona iqtisodiy makonga ^[9] a'zo davlatlarning agrosanoat kompleksi tomonidan Muvofiqlashtirilgan (muvofiqlashtirilgan) agrosanoat siyosati konsepsiyasi ^[10] qabul qilindi. Shu bilan birga, qishloq xo'jaligi mahsulotlari va oziq-ovqat mahsulotlariga nisbatan sanitariya, fitosanitariya va veterinariya (veterinariya-sanitariya) choralari kafolatlash kabi kompleks hamkorlikning boshqa yo'nalishlari bo'yicha siyosatni amalga oshirishda ularning shikoyatlari ko'rib chiqiladi. Muvofiqlashtirilgan agrosanoat siyosatini ishlab chiqishda siyosatni amalga oshirishning maqsad va vazifalari ham hisobga olinadi. Shuningdek, muvofiqlashtirilgan agrosanoat siyosatini amalga oshirish, agrosanoat majmuasida kooperatsiya va import o'rnini bosishni rivojlantirish uchun a'zo davlatlar tez buziladigan qishloq xo'jaligi tovarlari ^[11] (go'sht va go'sht mahsulotlari, sut va sut mahsulotlari, sabzavot, meva, poliz, guruch, shakar, tamaki, paxta va boshqalar) bo'yicha hamkorlik qiladilar. Energetika sohasida umumiy elektr energiyasi, gaz, neft va neft mahsulotlari bozorlarini shakllantirish bo'yicha ko'plab Kontsepsiyalar ishlab chiqilgan va hozirda amalga oshirilmoqda. YeOIlg a'zo mamlakatlarning kelishilgan transport siyosatini ishlab chiqish doirasida ro'yxatdan o'tgan hududdan ittifoq davlati hududiga yuklarni avtomobil transportida tashish faoliyatini bosqichma-bosqich liberallashtirish bo'yicha ko'plab dasturlar amalga oshirilmoqda ^[12].

Raqamlashtirish bo'yicha harakatlar rejasini amaliyotga tatbiq etish orqali Yelga a'zo davlatlar sarmoyaviy faollikni oshiradi, o'z iqtisodiyotlarini modernizatsiya qiladi, teng hamkorlik qiladi va ijtimoiy va texnologik taraqqiyotning yangi bosqichiga ko'tariladi:

- tashqi iqtisodiy faoliyatni tartibga solish tizimida "yagona darcha" mexanizmini ishlab chiqish ^[13];
- texnologiyalarni uzatishning Yevroosiyo tarmog'ini yaratish ^[14];
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli modellar va aktivlar, yangi biznes jarayonlar va boshqalarni qo'llash orqali Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqining 2025-yilgacha raqamli kun tartibining asosiy yo'nalishlarini amalga oshirish ^[15].

Makroiqtisodiy siyosat va moliya sohasida YeOIlg a'zo davlatlar o'rtasida iqtisodiyotni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari tasdiqlandi va umumiy moliya bozorini shakllantirish bo'yicha qator kelishuvlar amalga oshirilmoqda. 2019-yilda Armaniston va Qirg'iziston Respublikasi o'rtasida daromadlardan ikki tomonlama soliqqa tortishni bartaraf etish to'g'risida bitim imzolandi, bu ma'lum darajada o'zaro sarmoya oqimini oshiradi va savdo-iqtisodiy munosabatlarni mustahkamlaydi. YeOIlg a'zo davlatlarning iqtisodiy integratsiyasini jadallashtirish vazifasini hal qilishda hamkorlikka asoslangan loyiha faoliyatini amalga oshiruvchi Yevroosiyo taraqqiyot bankining ^[16] (keyingi o'rinlarda – YTB) o'ziga a'zo davlatlarning Yevroosiyo makonining barqaror va uyg'un iqtisodiy asosini yaratuvchi integratsion loyihalarni amalga oshirayotganini e'tibordan chetda qoldirib bo'lmaydi. Shuni ta'kidlash kerakki, hozirgi vaqtda YTBning asosiy aksiyadorlari Rossiya va Qozog'istondir: ularning ustav kapitalidagi ulushi mos ravishda 44,79% va 37,2% ^[17] ni tashkil qiladi. Dasturlarni tanlashda YTB eng kuchli multiplikator va integratsiya effektiga ega bo'lgan sektorlardagi loyihalarga ustunlik beradi. Shunday qilib, joriy investitsiya portfelida transport (31,5%), energetika (23,3%), moliya (13,1%), tog'-kon sanoati (11,9%), agrosanoat sektori, va shuningdek kimyo sanoatidagi (5,3%), tashabbuslar ustunlik qilmoqda ^[18]. 2020-yilda Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi va Belarus milliy taraqqiyot banklari koalitsiyasi to'g'risida bitim imzolandi. Koalitsiyaning bir qismi sifatida ETB Qozog'iston Taraqqiyot bankiga 5 milliard rubl miqdorida kredit ajratdi va Belarus Taraqqiyot bankiga jami 50 million AQSh dollari miqdorida bir nechta liniyalarni ochdi. Rossiyaning VEB bilan, shu jumladan Rossiyadan tashqarida bo'lganlar bilan bir qator yirik qo'shma infratuzilma kelishuvlari muvaffaqiyatli amalga oshirildi ^[19].

Umuman olganda, YTB investitsiya, moliyaviy, tahliliy, ma'lumotni oshirish va gumanitar kabi ko'plab funksiyalarni amalga oshirish orqali YeOIlg a'zo mamlakatlarning integratsiyasini chuqurlashtirishda muhim rol o'ynaydi. Biroq ularni amalga oshirishga iqtisodiy, moliyaviy va siyosiy xarakterdagi qator tizimli ichki va tashqi muammolar to'sqinlik qilmoqda. Masalan, YeOIlg a'zo kichikroq davlatlarda (Armaniston, Qirg'iziston) bank kam ta'minlangan, bu esa o'z navbatida ularning integratsiya jarayonlariga to'liq qo'shilish imkoniyatlarini cheklaydi. YTBning yuqori integratsiya effektiga ega bo'lgan loyihalarni moliyalashiga milliy valyutalarda, ayniqsa, Rossiya rubli va Qozog'iston tengesida likvidlikning keskin yetishmasligi to'sqinlik qilmoqda. So'nggi payt-

larda yirik tijorat banklari tomonidan raqobatning barqaror o'sishi kuzatilmoqda. Belarus kompaniyalari bilan hamkorlikda ham ayrim muammolar mavjud. Misol uchun, 2017–2019-yillarda Belarus po'lat zavodlari har yili bankning kompaniyaning moliyaviy ko'rsatkichlari bo'yicha talablariga javob bermay, YTB kredit shartnomasi shartlarini buzgan. Tomonlarning kelishuviga ko'ra, qarz oluvchining bunday xatti-harakatlari YTB tomonidan berilgan kreditni zudlik bilan to'lashni talab qilishi mumkin, ammo bank jarima solishdan bosh tortdi [20]. Yevroosiyo barqarorlashtirish va taraqqiyot jamg'armasining vositalari qaytarilish, muddati tugash va to'lash tamoyillari bo'yicha moliyaviy va investitsiya kreditlari hamda a'zo davlatlarning ijtimoiy loyihalarini to'lovsiz va qaytarilmas asosda moliyalashtirish uchun grantlari hisoblanadi. Moliyaviy kreditlar inqirozga qarshi choralar va barqarorlashtirish dasturlarini qo'llab-quvvatlash, jumladan, makroiqtisodiy barqarorlikka erishish va ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, fiskal barqarorlikni ta'minlash, a'zo davlatlar o'rtasida moliyaviy-iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish uchun beriladi. Investitsiya kreditlari integratsiya xarakteriga ega davlatlararo investitsiya loyihalarini va yirik milliy investitsiya loyihalarini qo'llab-quvvatlash uchun ajratiladi. YeOlga a'zo davlatlarning ta'lim, sog'liqni saqlash va aholining ijtimoiy farovonligini ta'minlash sohasidagi ijtimoiy loyihalarni moliyalashtirish uchun maksimal mumkin bo'lgan grant miqdori Yevroosiyo Barqarorlashtirish va taraqqiyot jamg'armasi Kengashi tomonidan har bir a'zo davlat uchun aholi jon boshiga YaIM hajmiga mutanosib ravishda belgilanadi. Umumiy moliya bozorining tashkil etilishi kompaniyalar uchun bir qancha imtiyozlar berishi kutilmoqda. Xususan, u a'zo davlatlar iqtisodiyotini mustahkamlash, barqaror va barkamol rivojlanishga ko'maklashish, ishbilarmonlik faolligini oshirish, aholi turmushini qo'llab-quvvatlovchi adolatli va raqobat muhitini mustahkamlashga xizmat qiladi. standartni oshirish maqsadlariga yaqinlashishga yordam beradi. Agar investorlar va moliyaviy xizmatlardan foydalanuvchilarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish uchun asos yaratilsa, a'zo davlatlarning moliyaviy bozorlari shaffofroq bo'ladi va axborotdan foydalanish kafolatlanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Moliyaviy vositalar, birinchi navbatda, soliq tizimini takomillashtirish (eng badavlat fuqarolar uchun stavkalarni oshirish hisobiga nominal daromadi past bo'lgan fuqarolar uchun stavkalarni pasaytirish orqali), investitsiyalarni jalb qilish, ishlab chiqarish salohiyatini oshirish, fuqarolarning ijtimoiy va uy-joy sharoitlarini yaxshilash uchun ishlatiladi. Buni iqtisodiy rivojlanish darajasidagi farqlarni kamaytirish uchun mintaqaviy siyosat vositalaridan foydalanish bo'yicha jahon tajribasi tahlili yaqqol ko'rinadi. Ijtimoiy transfertlar va progressiv shaxsiy daromad solig'i tizimi orqali daromadlarni qayta taqsimlash daromadlar tengsizligini va umuman qashshoqlikni kamaytirishga yordam beradi. Ko'pgina integratsiya ittifoqiga a'zo davlatlarda bunday yondashuvlarning samaradorligi ancha yuqori.

Iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasidagi mavjud nomutanosibliklarni kamaytirishning moliyaviy bo'lmagan vositalari ham muhim va dolzarbdir. Ularning mohiyati tenglashtirish siyosatini a'zo davlatlarning rivojlanish dasturlari (vertikal tartibga solish) va milliy siyosatning boshqa yo'nalishlari (gorizontal tartibga solish) bilan muvofiqlashtirishdan iborat. Ushbu vositalar guruhi a'zo davlatlarning rivojlanish strategiyalari va o'zaro hamkorligining alohida yo'nalishlari shaklida taqdim etilgan bo'lib, ularni amalga oshirish maqsadli ko'rsatkichlarga erishish, milliy va milliy hokimiyat vakillarining uchrashuvlarini tashkil etish orqali amalga oshiriladi.

Foydaniilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Agiyon F., Uilyamson D. (2015). [Economic Growth, Inequality and Globalization: Theory, History and Policy Practice] (in Russian).
2. Fujita M., Krugman P., Venables A. J. The spatial economy: cities, regions, and international trade. – Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 1999. – 367 p.
3. Current problems of economic development in Central and Eastern Europe. Official website of the Personal Finance University [Electronic resource]. URL: <https://finuni.ru/sovremennyye-problemyrazvitiya-ekonomiki-stran-tsentralnoy-i-vostochnoy-evropy/> (accessed 01.02.2024).
4. Territorial Agenda 2030 – Implementation Review by Kai BÖHME, Erik GLØERSEN ISBN 978-92-848-0757-4 doi:10.2861/305300 | QA-04-23-600-EN-N <https://research4committees.blog/2023/06/09/publication-territorial-agenda-2030-implementation-review/>
5. Funding goals for the European Regional Development Fund (ERDF) include innovation and research, the digital economy, assistance for small and medium-sized businesses (SMEs), lowering the cost of social, environmental, and economic issues in urban areas, and assistance for rural areas. https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/erdf_en.
6. Financing areas of the fund: promoting employment and supporting labor mobility, promoting social inclusion and fighting poverty, investing in education, skills, and lifelong learning, strengthening institutional capacity and good governance.
7. Kahila-Tani M., Broberg A., Kytta M., Tyger T. et al. Let the Citizens Map-Public Participation GIS as a Planning Support System in the Helsinki Master Plan Process // Planning Practice & Research. – 2016. – № 31(2). – p. 195-214

8. Chistobaev A.I., Fedulova S.I. Experience of spatial planning in the European Union and the possibilities of its use in Russia // Baltic region. – 2018. – No. 2. – p. 86-99.
9. The common economic space is a project of economic and political integration of three states: Russia, Kazakhstan, and Belarus. The concept of formation of the Common Economic Space [Electronic resource].
10. On the Concept of coordinated (coordinated) agro-industrial policy of the Customs Union and the Common Economic Space member states. Electronic fund of legal and regulatory documents [Electronic resource]: Decision of the Supreme Eurasian Economic Council of 29-may 2013, №35. URL: <https://docs.cntd.ru/document/499024613> (accessed 01.03.2024).
11. Agricultural goods whose production and mutual trade are of social and economic importance for the sustainable development of the agro-industrial complex and rural areas of the EAEU member states. On the list of sensitive agricultural goods in respect of which the member states of the Eurasian Economic Union mutually provide production development plans (programs) and implementation of Article 95.2 of the Treaty on the Eurasian Economic Union of 29 May 2014. The official website of the company "Alta-soft" [Electronic resource]: Decision of the Eurasian Economic Commission Council of 12 February 2016, № 66. URL: <https://www.alta.ru/tamdoc/16sr0066/> (accessed 01.03.2024).
12. On the Main areas and stages of implementation of a coordinated (harmonized) transport policy of the Eurasian Economic Union member states. Electronic fund of legal and regulatory documents [Electronic resource]: Decision of the Supreme Eurasian Economic Council of 26 December 2016, №19. URL: Решение Высшего Евразийского экономического совета от 26.12.2016 N 19 (rulaws.ru) (accessed 01.03.2024).
13. On the Action Plan for the Implementation of the Basic Guidelines for the Development of the Single Window Mechanism in the System of Foreign Economic Activity Regulation of 12 May 2017 №561. Official website of the Government of the Russian Federation [Electronic resource]. URL: <http://government.ru/docs/27701/> (accessed 05.02.2023).
14. Main areas of implementation of the Eurasian Economic Union's digital agenda until 2025. Electronic fund of legal and regulatory documents [Electronic resource]: Decision of the Supreme Eurasian Economic Council of 11 October 2017, №12. URL: EAEU-Overview-Full-RUS-Final.pdf (worldbank.org) 6560IO (accessed 03.05.2024).
15. Main areas of implementation of the Eurasian Economic Union's digital agenda until 2025. Electronic fund of legal and regulatory documents [Electronic resource]: Decision of the Supreme Eurasian Economic Council of 11 October 2017 №12. URL: EAEU-Overview-Full-RUS-Final.pdf (worldbank.org) 6560IO (accessed 03.05.2024).
16. The EDB was established in 2006 at the initiative of the presidents of Russia and Kazakhstan to promote the development of market economies in the member states and finance major regional projects in the real sectors of the economy. In 2009 Armenia and Tajikistan joined the structure. In 2010, Belarus became a full member, and in 2011, Kyrgyzstan became a full member.
17. Research Update Eurasian Development Bank Ratings Affirmed Outlook Remains Negative_Mar_24_2023_1.pdf (eabr.org)
18. Facts and Figures • Eurasian Development Bank • EDB (eabr.org) (accessed 03.05.2024)
19. International cooperation. Official website of the state corporation VEB [Electronic resource]. URL: <https://вэб.рф/o-banke/mezhdunarodnoye-sotrudnichestvo/> (accessed 06.03.2024).
20. Financial statements [Electronic resource]: Belarusian steel mill. URL: <https://belsteel.com/about/finansovaya-otchetnost.php> (accessed 06.03.2024).

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.